

**ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ
ДЕРЖАВИ ОРГАНАМИ ПРОКУРАТУРИ
У ЗЕМЕЛЬНІЙ СФЕРІ ТА У СФЕРІ
ДЕРЖАВНОЇ ТА КОМУНАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ В АСПЕКТІ РІШЕННЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ
ВІД 03.12.2025 №6-р/2025,
З УРАХУВАННЯМ АКТУАЛЬНОЇ
ПРАКТИКИ ВЕРХОВНОГО СУДУ**

Науково-практична конференція

 08 травня 2026 року

 м. Харків

Харківська обласна прокуратура

КОНСТИТУЦІЙНА ФУНКЦІЯ ПРОКУРАТУРИ

Представництво інтересів держави в суді – **конституційна функція** прокуратури.

Прокуратура – **не орган універсального** представництва держави у суді.

Прокуратура є **органом обмеженого** представництва.

Втручання – лише **за відсутності** або **об'єктивної неможливості** реалізації судового захисту уповноваженим органом.

**Прокуратура є
органом
обмеженого
представництва**

ст. 131-1 Конституції України
ст. 23 Закону України «Про прокуратуру»

Харківська обласна прокуратура

РІШЕННЯ КСУ ВІД 03.12.2025 № 6-Р/2025

- ▶ Закріплення функції прокуратури в Конституції **не передбачає її розширення** на рівні закону або правозастосовної практики.
- ▶ Підвищені вимоги до **чіткості та передбачуваності** законодавчого унормування.
- ▶ Законодавець **не наділений дискрецією** довільно розширювати межі представницької функції прокуратури.
- ▶ Будь-яке розширення цієї функції поза чітко визначені конституційні межі є **неприпустимим**.

Конституція
України

Закон

Практика
застосування

Харківська обласна прокуратура

ПРЕДСТАВНИЦТВО ПРОКУРОРА: СУЧАСНИЙ ПІДХІД

Підстави для
представництва
прокурором
інтересів держави

орган бездіє у здійсненні або захисті інтересів держави

орган є порушником інтересів держави

відсутній уповноважений орган

захист суспільного інтересу

Кожний позов має містити ознаки виключного випадку

ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ ДО СТ. 23 ЗАКОНУ «ПРО ПРОКУРАТУРУ»

Наразі розробляються **законодавчі зміни** до ст. 23 Закону України «Про прокуратуру» з метою забезпечення дотримання конституційних приписів.

**Розробка
законодавчих змін**

до ст. 23 Закону
України «Про
прокуратуру»

**Вичерпний перелік
підстав для
представництва**

чіткий та вичерпний
перелік усіх можливих
випадків

**Чіткі критерії
та процедура**

визначення порядку
та способу отримання
відповідних відомостей

**Очікувані зміни
з 01.01.2027**

обираємо той самий
виключний випадок і
продовжуємо захист
інтересів держави

2025

розробка законодавчих змін

2026

ухвалення законодавчих змін

2027

набрання чинності
з 01.01.2027

Законодавчі зміни спрямовані на впорядкування механізму представництва та забезпечення балансу публічного та приватного інтересів.

Харківська обласна прокуратура

ПРАКТИКА ЄСПЛ

09.04.2026 – рішення у справі
«Галина Степанівна Нога
проти України»

- ▶ відсутність компенсації допустима за **недобросовісного набуття**;
- ▶ **ризик** придбання несе набувач;
- ▶ обізнаність або можливість такої обізнаності свідчить про **пропорційність** витребування майна без компенсації;
- ▶ справедливий **баланс** не порушено.

“

Практика ЄСПЛ підтверджує необхідність балансу між інтересами держави та правами приватних осіб.

Харківська обласна прокуратура

ПІДХОДИ ПРОКУРАТУРИ У ЗЕМЕЛЬНІЙ СФЕРІ ТА У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ ТА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Активний захист інтересів держави
у пріоритетних напрямках.

Гуманізація законодавства
та недопущення надмірного втручання
у право приватної власності.

Вивчення практики ЄСПЛ та Верховного Суду
як основа формування правових позицій.

Ключові принципи нашої діяльності:

- ▶ добросовісність набувачів;
- ▶ баланс інтересів держави та приватного власника;
- ▶ пропорційність втручання у право власності;
- ▶ наявність ефективних компенсаторних механізмів у разі втручання.

Виважений підхід до початку процедури
про витребування майна.

ЗАСТОСУВАННЯ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ПРОКУРОРАМИ

зміна практики Верховного Суду;

необхідність коригування позовних вимог;

адаптація правових позицій прокурорів;

“

Єдність судової практики – запорука правової визначеності та ефективного захисту інтересів держави.

Харківська обласна прокуратура

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Харківська обласна прокуратура